

خوف از خدا (قرآن)

تنها خداوند متعال شایسته **خوف** است و خوف از خداوند آثار و برکت دنیوی و اخروی فراوانی برای بندگان داد. در این مقاله آیت مرتبط با خوف از خدا معرفی می‌شوند.

فهرست مندرجات

- ۱ - شایسته بودن خوف از خدا
- ۲ - خائفان از خدا
 - ۲.۱ - اولوالالباب
 - ۲.۲ - متقین
 - ۲.۳ - مؤمنان
- ۳ - فرمان خداوند به خوف از خدا
 - ۳.۱ - فرمان به بنی اسرائیل
- ۴ - نعمت بزرگ الهی
- ۵ - لازمه ایمان راستین
- ۶ - از آداب نکر خدا
- ۷ - حکم خوف از خدا
- ۸ - اقتضای خوف از خدا
- ۹ - از اهداف آزمایش‌های الهی
- ۱۰ - خوف از خدا در ازدواج
- ۱۱ - رابطه خوف از خدا و خوف از مردم
- ۱۲ - عدم خوف از خدا
 - ۱۲.۱ - عدم خوف قوم ابراهیم
 - ۱۲.۲ - عدم خوف قوم نوح
- ۱۳ - خوف از خدا در خفا
- ۱۴ - خوف از وعید خدا
- ۱۵ - خوف از نافرمانی خدا
- ۱۶ - خوف از مقام خدا
- ۱۷ - آثار خوف از خدا
 - ۱۷.۱ - اجتناب از بدیها
 - ۱۷.۲ - اجتناب از دین‌فروشی
 - ۱۷.۳ - اجتناب از قتل
 - ۱۷.۴ - اجتناب از کفران
 - ۱۷.۵ - اجتناب از محرّمات
 - ۱۷.۶ - اجتناب از مشرکان
 - ۱۷.۷ - اجتناب از ولایت کافر
 - ۱۷.۸ - اجتناب از هوای نفس
 - ۱۷.۹ - اطعام به نیازمندان
 - ۱۷.۱۰ - انجام اوامر خدا
 - ۱۷.۱۱ - انذار پذیری
 - ۱۷.۱۲ - برخورداري از رحمت
 - ۱۷.۱۳ - برخورداري از معارف خدا
 - ۱۷.۱۴ - پایبندی به عهدها
 - ۱۷.۱۵ - پذیرش تورات
 - ۱۷.۱۶ - پندپذیری
 - ۱۷.۱۶.۱ - پندپذیری عاقلان
 - ۱۷.۱۶.۲ - پندپذیری متقین
 - ۱۷.۱۶.۳ - پندپذیری از پیامبر
 - ۱۷.۱۶.۴ - پندپذیری از قرآن
 - ۱۷.۱۷ - پیروزی

۱۸.۱۷ - پیروی از حضرت موسی

۱۷.۱۹ - تأثر از قرآن

۱۷.۲۰ - تسبیح خدا

۱۷.۲۱ - خشنودی خدا

۱۷.۲۲ - خشوع

۱۷.۲۳ - خلافت

۱۷.۲۴ - داورى به حق

۱۷.۲۵ - رستگاری

۱۷.۲۶ - سبقت در نیکیها

۱۷.۲۷ - سجود

۱۷.۲۸ - شجاعت

۱۷.۲۹ - عبرت‌آموزی

۱۷.۳۰ - عمل به کتب خدا

۱۷.۳۱ - فرجام نیک

۱۷.۳۲ - هدایت

۱۸ - عوامل خوف از خدا

۱۸.۱ - اعتقاد بازگشت به خدا

۱۸.۲ - اعتقاد به حضور اعمال

۱۸.۳ - ایمن

۱۸.۴ - تقوا

۱۸.۵ - توجه به ربوبیت خدا

۱۸.۶ - توجه به علم خدا

۱۸.۷ - توجه به قهاریت خدا

۱۸.۸ - توجه به کبیر خدا

۱۸.۹ - سخن نرم

۱۸.۱۰ - هدایت

۱۹ - عناوین مرتبط

۲۰ - پانویس

۲۱ - منبع

شایسته بودن خوف از خدا

فقط خداوند، شایسته خوف و خشیت:

۱. ... وَ إِيَّايَ فَارْهَبُونَ.

[۱] بقره/سور ۲، آیه ۴.

۲. ... فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ...

[۲] بقره/سور ۲، آیه ۱۵۰.

۳. إِيْمَا ذِكْرِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَاخْشَوْنِي إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ.

[۳] آل‌عمران/سور ۳، آیه ۱۷۵.

۴. ... فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ...

[۴] مائده/سور ۵، آیه ۳.

۵. ... فَلَا تَخْشَوْا النَّاسَ وَاخْشَوْنِي ...

[۵] مائده/سور ۵، آیه ۴۴.

۶. وَ لَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبَ أَخَذَ الْأَلْوَاخَ وَ فِي نُسُخَتِهَا هُدًى وَ رَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ بَرٌّ هَبُونَ.

[۶] اعراف/سور ۷، آیه ۱۵۴.

۷. ... أَتَخْشَوْنَهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ أَهَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ ...

[۷] توبه/سور ۹، آیه ۱۳.

۸. ... وَ لَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ ...

[۸] توبه/سور ۹، آیه ۱۸.

۹. ... فَإِيَّايَ فَارْهَبُونَ.

[۹] نحل/سور ۱۶، آیه ۵۱.

۱۰. ... وَ اللَّهُ أَهَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ ...

[۱۰] احزاب/سور ۳۳، آیه ۳۷.

۱۱. ... وَ يَخْشَوْنَهُ وَ لَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ...

[۱۱] احزاب/سور ۳۳، آیه ۳۹.

← اولوا الالباب

خوف از خدا، از اوصاف **صالحین خرد**:
... أولوا الألباب و الذين ... و يحشون ربهم

[\[۱۲۱\] رعد/سور ۱۳، آیه ۱۹.](#)

[\[۱۲۲\] رعد/سور ۱۳، آیه ۲۱.](#)

← متقین

ترس از خداوند در نهن، از اوصاف **متقین**:
... للمتقين الذين يحشون ربهم بالغيب

[\[۱۴۱\] انبیاء/سور ۲۱، آیه ۴۸.](#)

[\[۱۴۲\] انبیاء/سور ۲۱، آیه ۴۹.](#)

← مؤمنان

خوف از خداوند، از **اوصاف مؤمنان**:

۱. ... فلا تحشوه و احشوني ...

[\[۱۴۶\] بقره/سور ۲، آیه ۱۵۰.](#)

سباق آیه و آیات ماقبل که در باره تغییر قبله و خطاب به مسلمانان و مؤمنان است دلیل بر این است که خطاب در این آیه مربوط به مؤمنان است.

۲. ... فلا تخافوهم و خافون ان کفتم مؤمنین.

[\[۱۴۷\] آل عمران/سور ۳، آیه ۱۷۵.](#)

۳. یا ایها الذین آمنوا ... الیوم بیس الذین کفروا من دینکم فلا تحشوه و احشون

[\[۱۴۸\] مائده/سور ۵، آیه ۲.](#)

[\[۱۴۹\] مائده/سور ۵، آیه ۳.](#)

۴. انما المؤمنون الذین اذا ذکر الله وجلت قلوبهم

[\[۲۰۱\] انفال/سور ۸، آیه ۲.](#)

۵. انما یعمر مساجد الله من امن بالله ... و لم یحشوا الا الله

[\[۲۱۱\] توبه/سور ۹، آیه ۱۸.](#)

فرمان خداوند به خوف از خدا

داشتن خوف و **خشیت الهی**، از فرمانهای خداوند به بندگان:
... ذلك یخوف الله به عباده یا عباد فانقون.

[\[۲۲۱\] زمر/سور ۳۹، آیه ۱۶.](#)

← فرمان به بنی اسرائیل

تنها از خدا ترسیدن، فرمان خداوند به **بنی اسرائیل**:
یا بنی اسرائیل ... ایای قار هبون.

[\[۲۲۲\] بقره/سور ۲، آیه ۴۰.](#)

نعمت بزرگ الهی

خوف از خدا، از **نعمتهای بزرگ خداوند**:

قال رجلان من الذين يخافون أنعم الله عليهما
[\[۲۴\] مائده/سور ۵، آیه ۲۳.](#)

لازمه ایمان راستین

لازمه **ایمان راستین**، بیم داشتن از خدا و نهراسیدن از قدرت مشرکان پیمان شکن:
أ لَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَ هُمُوا بِالْجُرَاحِ الرَّسُولِ وَ هُمْ يَدْعُوكُمْ أَوْلَ مَرَّةٍ أ تَحْسَبُونَهُمْ فَاَللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَحْسَبُوهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ.
[\[۲۵\] توبه/سور ۹، آیه ۱۳.](#)

از آداب ذکر خدا

هراس از **مقام ربوبی خدا**، از آداب توجه و **ذکر خداوند** در **صبح و شام**:
وَ اذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَ خِيفَةً وَ دُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَ الْأَصَالِ
[\[۲۶\] اعراف/سور ۷، آیه ۲۰۵.](#)

حکم خوف از خدا

لزوم ترس از خداوند:
۱. ... وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ
[\[۲۷\] بقره/سور ۲، آیه ۲۳۵.](#)

۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آيِنُوا لِيَلُوْنَكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَ رِمْلُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ.
[\[۲۸\] مائده/سور ۵، آیه ۹۴.](#)

اقتضای خوف از خدا

آگاهی همه جانبه خداوند بر **اسرار انسان**، مقتضای ترس از او:
... وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ
[\[۲۹\] بقره/سور ۲، آیه ۲۳۵.](#)

از اهداف آزمایشهای الهی

جداسازی مؤمنان خداترس، از گستاخان بی پروا، از اهداف **آزمایشهای الهی**:
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آيِنُوا لِيَلُوْنَكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَ رِمْلُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ.
[\[۳۰\] مائده/سور ۵، آیه ۹۴.](#)

خوف از خدا در انواع

لزوم خوف از خداوند در پیمان **انواع با زنان** در **عده**، قبل از پایان عده آنان:
... وَ لَا تَعْرَمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ
[\[۳۱\] بقره/سور ۲، آیه ۲۳۵.](#)

رابطه خوف از خدا و خوف از مردم

••• ممنومیت تساوی خوف از خدا، با ترس از مردم:
... فَلَمَّا كَتَبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالَ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً

••• ممنوم بودن شدیدتر بودن خوف از مردم، نسبت به خوف از خداوند:
... فَلَمَّا كَتَبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالَ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً ...

عدم خوف از خدا

← عدم خوف قوم ابراهیم

نترسیدن **مشرکین** از خداوند، مورد **اعتراض ابراهیم علیه السلام**:
وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يَنْزَلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ.

← عدم خوف قوم نوح

تعجب نوح علیه السلام از نترسیدن قومش از خداوند:
مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا.

از **امام باقر علیه السلام** در تفسیر آیه مذکور روایت شده که فرمود: چرا از **عظمت خدا** خوف ندارید؟
[۳۶] قسی، علی بن ابراهیم، تفسیر القرآن العظیم، ج ۲، ص ۳۸۷.

خوف از خدا در خفا

ترس از خدا در خفا و به دور از دید دیگران، مطلوب و شایسته:

۱. الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ ...

«بالغیب» یعنی در حال خلوت و غیبت از مردم.

۲. ... إِمَّا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ

۳. إِمَّا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ

۴. مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ

۵. وَاسْرُؤُوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ.

خوف از وعید خدا

ترس از **وعید خداوند**، ارزشمند و مورد **تشویق خدا**:
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ سَأَلْتَهُم لَمَنِ السُّلْطَانُ مَا قَالُوا لِلَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي سَعْيٍ مَبْرُورٍ.

خوف از نافرمانی خدا

پیامدهای شوم نافرمانی خدا و رسول صلی الله علیه و آله سزاواران بیم و خوف از او:
وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ اخذُوا قُلُوبَكُمْ فَاغْلُظْهَا أَلَمَّا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ.
[\[۴۵\] مانده/سوره ۵، آیه ۹۲.](#)

خوف از مقام خدا

خوف از **مقام خداوند**، ارزشمند و مورد تشویق خداوند:
وَ لَنَسْتَكِنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَ خَافَ وَعِيدِ.
[\[۲۶\] ابراهیم/سوره ۱۴، آیه ۱۴.](#)

آثار خوف از خدا

← اجتناب از بدبها

ترس از خدا، عامل پرهیز از بدبها:

۱. يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُخَضَّرًا وَ مَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَ بَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَ يُحْذِرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ
[\[۲۷\] آل عمران/سوره ۲، آیه ۳۰.](#)

۲. وَ لِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٌ.

[\[۲۸\] الرحمن/سوره ۵۵، آیه ۴۶.](#)

امام صادق علیه السلام درباره آیه مزبور فرمود: آن کس که بداند خداوند او را می‌بیند و کلام وی را می‌شنود و این دانستن او را از اعمال زشت باز دارد، همان کسی است که از مقام خداوند ترسیده و نفس خود را از **هواپرستی** باز داشته است.

[\[۴۹\] کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، ج ۲، ص ۷۰، ح ۱۰.](#)

← اجتناب از دین‌فروشی

خوف و خشیت از خداوند، سبب اجتناب از **دین‌فروشی**:

... فَلَا تَخْشَوْا النَّاسَ وَ الْخَشْيَةَ مِنَ النَّاسِ وَ لَا تَخْشَوْا بَيَاتِي تَمُنَّا قَلِيلًا

[\[۵۰\] مانده/سوره ۵، آیه ۴۴.](#)

← اجتناب از قتل

خداترسی، سبب اجتناب از **احکشی**:

لَنْ يَسْطُرَ إِلَيَّ يَدُكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطِ يَدِي إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

[\[۵۱\] مانده/سوره ۵، آیه ۲۸.](#)

← اجتناب از کافران

ترس شیطان از خدا، سبب تبری او از **انسان کافر** و اجتناب از همکاری با وی:

كَمْ تَلَّ الشَّيْطَانُ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

[\[۵۲\] حشر/سوره ۵۹، آیه ۱۶.](#)

← اجتناب از محرّمات

ترس از خداوند، درپیدارنده **دوری از حرام الهی**:

۱. وَ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْتُمْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عِلْمَ اللَّهِ أَنْكُمْ سَتُنْكَرُونَهُنَّ وَ لَكِنَّ لَا تُؤَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا وَ لَا تَعْرُضُوا عُذَّةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابَ أَجَلَهُ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُعْظِمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ

[۵۳] بقره/سور ۲، آیه ۲۳.

۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَلْزَامُ رَجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ... وَ اخذوا

[۵۴] مائده/سور ۵، آیه ۹۰.

[۵۵] مائده/سور ۵، آیه ۹۲.

۳. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَبْلُوَكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِنَ الصَّيِّدِ تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَ رِمَالُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنْ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ.

[۵۶] مائده/سور ۵، آیه ۹۴.

← اجتناب از مشرکان

خوف شیطان از خدا، سبب تبری او از مشرکان و اجتناب از همکاری با آنان:
وَ إِذْ رَمَىٰ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَصْمَالَهُمْ وَ قَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَ إِنِّي جَارٌّ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَ آتِ الْفِتْنَانَ نَكَصَ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَ قَالَ إِنِّي بِرِيءٍ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ ...

[۵۷] انفال/سور ۸، آیه ۴۸.

مرجع ضمیر در «لهم»، مشرکان است.

[۵۸] طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، ج ۴، ص ۸۴۳.

← اجتناب از ولایت کافر

خوف از خدا، مایه پرهیز از پذیرفتن ولایت کافران:
لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ ... وَ يُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ

[۵۹] آل عمران/سور ۳، آیه ۲۸.

← اجتناب از هوای نفس

ترس از مقام خداوند، مانع هواپرستی:
وَ أَمَا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَ نَهَىٰ النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ.

[۶۰] ناز عت/سور ۷۹، آیه ۴۰.

در تفسیر آیه گفته شده که انسان قصد معصیت می‌کند و پس از به یاد آوردن مقام الهی برای **حسب قیامت** آن معصیت را ترک می‌کند.

[۶۱] طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، ج ۱۰، ص ۶۶۰.

← اطعام به نیازمندان

ترس از پروردگار، زمینه ایثار و اطعام خالصانه به نیازمندان:
وَ يُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَ يَتِيمًا وَ أَسِيرًا إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَ لَا شُكْرًا إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا.

[۶۲] انسان/سور ۷۶، آیت ۸-۱۰.

← انجام اوامر خدا

ترس از پروردگار، سبب اجرای اوامر الهی:
يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَ يَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ.

[۶۳] نحل/سور ۱۶، آیه ۵۰.

← انذارپذیری

ترس از خدا، عامل پذیرفتن انذارهای او:

۱. ... إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ

[۶۴] فاطر/سور ۳۵، آیه ۱۸.

۲. إِنَّمَا تُنذِرُ مَنْ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ

[۶۵] یس/سور ۳۶، آیه ۱۱.

۳. إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَنِ يَخْشَاهَا.
[\[۴۶۱\] ناز عت/سور ۷۹، آیه ۴۵.](#)

← برخورداری از رحمت

ترس از خدا، موجب نیل به **رحمت الهی**:
... أَخَذَ الْأَوَاحِ وَ فِي سُخْرِيهَا هُدًى وَ رَحْمَةً لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ.
[\[۴۷۱\] اعراف/سور ۷، آیه ۱۵۴.](#)

← برخورداری از معارف خدا

خداترسی، زمینه بهر مندی از **معارف الهی**:
وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَ هَارُونَ الْفُرْقَانَ وَ ضِيَاءً وَ ذِكْرًا لِلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَ هُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ.
[\[۴۸۱\] انبیاء/سور ۲۱، آیه ۴۸.](#)
[\[۴۹۱\] انبیاء/سور ۲۱، آیه ۴۹.](#)

← پایبندی به عهدها

ترس از خداوند، از عوامل پایبندی به **پیمانتهای الهی**:
... وَ أَوْفُوا بِعَهْدِي ... وَ إِنِّي فَارُهِمُون.
[\[۷۰۱\] بقره/سور ۲، آیه ۴۰.](#)

← پذیرش تورات

خوف از خدا، زمینه پذیرش پیامهای الهی در **تورات**:
وَ لَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْعَصْبُ أَخَذَ الْأَوَاحِ وَ فِي سُخْرِيهَا هُدًى وَ رَحْمَةً لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ.
[\[۷۱۱\] اعراف/سور ۷، آیه ۱۵۴.](#)

← پندپذیری

← پندپذیری عاقلان

خوف عاقلان از خدا، مایه **پندپذیری** آنان:
... إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ وَ الَّذِينَ ... وَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ
[\[۷۲۱\] رعد/سور ۱۳، آیه ۱۹.](#)
[\[۷۳۱\] رعد/سور ۱۳، آیه ۲۱.](#)

← پندپذیری متقیان

متقیان خائف از خداوند، پندپذیر نسبت به **تورات**:
وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَ هَارُونَ الْفُرْقَانَ وَ ضِيَاءً وَ ذِكْرًا لِلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَ هُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ.
[\[۷۴۱\] انبیاء/سور ۲۱، آیه ۴۸.](#)
[\[۷۵۱\] انبیاء/سور ۲۱، آیه ۴۹.](#)

← پندپذیری از پیامبر

••• خشیت از خداوند، سبب پذیرش **پندهای پیامبر صلی الله علیه و آله**:

فَكَرَّ أَنْ نَفَعَتِ الْكُفْرَى سَيِّئًا مَنْ يَخْشَى.

[۷۶] [اعلیٰ/سور ۸۷، آیه ۹.](#)

[۷۷] [اعلیٰ/سور ۸۷، آیه ۱۰.](#)

••• بهر مند شدن خداترسان از پندهای پیامبر صلی الله علیه و آله
أَوْ يَكْفُرُ فَتَنْفَعَهُ الْكُفْرَى وَ هُوَ يَخْشَى.

[۷۸] [عبس/سور ۸۰، آیه ۴.](#)

[۷۹] [عبس/سور ۸۰، آیه ۹.](#)

← پندپذیری از قرآن

••• [پندپذیری از قرآن](#)، بر اثر خوف از [وعید خدا](#):

... فَكَرَّ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ.

[۸۰] [ق/سور ۵۰، آیه ۴۵.](#)

••• تنها [خانقار](#) از عظمت و هیبت خداوند، پندپذیر از قرآن:
مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْفَى إِلَّا تَتَكَبَّرَ لِمَنْ يَخْشَى.

[۸۱] [طه/سور ۲۰، آیه ۲.](#)

[۸۲] [طه/سور ۲۰، آیه ۳.](#)

← پیروزی

ترس از مقام و وعید خداوند، عامل بهر مندی از [امداد الهی](#) و [پیروزی بر دشمن](#):
و قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي مِلْئِنَا فَآوَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ وَ لَنَسْكَنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَ خَافَ وَعِيدِ.

[۸۳] [ابراهم/سور ۱۴، آیه ۱۳.](#)

[۸۴] [ابراهم/سور ۱۴، آیه ۱۴.](#)

← پیروی از حضرت موسی

خوف از خداوند، عامل تسلیم شدن [کالیب](#) و [یوشع](#) در برابر [موسی علیه السلام](#):
وَ إِذْ قَالَ مُوسَىٰ ... يَا قَوْمِ انْحُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَ لَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا انْحُلُوا عَلَيْهِمُ الْبُيُوتَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ

[۸۵] [مائده/سور ۵، آیه ۲۰.](#)

[۸۶] [مائده/سور ۵، آیه ۲۱.](#)

[۸۷] [مائده/سور ۵، آیه ۲۳.](#)

← تأثر از قرآن

خوف و خشیت از خداوند، سبب تأثر شدید از [قرآن](#) و معارف آن:
۱. اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَابًا يَتَّقِعُ مِنْهُ جُلُودَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَ قُلُوبُهُمْ إِلَىٰ نِكْرِ اللَّهِ

[۸۸] [زمر/سور ۳۹، آیه ۲۳.](#)

۲. لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَرَأَيْنَاهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ

[۸۹] [حشر/سور ۵۹، آیه ۲۱.](#)

← تسبیح خدا

خوف از خدا، در پی دارنده [تسبیح](#) و [ستایش](#) او از سوی [فرشتگان](#):
وَ يُسَبِّحُ ... وَ الْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ

[۹۰] [رعد/سور ۱۳، آیه ۱۳.](#)

← خشنودی خدا

ترس از خدا، عامل دستیابی به خشنودی او:
... رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ... ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ.

[۹۱] [بینه/سور ۹۸، آیه ۸.](#)

← خشوع

••• فرو ریختن سنگها و خشوع آنها، از خشیت الهی:
... وَإِنْ مِنَ الْجَارَةِ ... وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ ...

[۱۲۱] [بقره/سور ۲، آیه ۷۴.](#)

••• از هم پاشیده شدن و **خشوع کوهها**، از خشیت الهی، در صورت [نزول قرآن](#) بر آنها:
لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْنَاهُ خَاشِعاً مُتَصَدِّعاً مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ ...

[۹۳] [حشر/سور ۵۹، آیه ۲۱.](#)

← خلافت

جایگزینی انبیا پس از **هلاکت ظالمان** از سوی خداوند، بر اثر **خوف انبیا** از مقام و عظمت الهی:
وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوَّحِيَ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ وَ لَنَسَخِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَ خَافَ وَعِيدِ.

[۱۴] [ابراهیم/سور ۱۴، آیه ۱۳.](#)

[۱۵] [ابراهیم/سور ۱۴، آیه ۱۴.](#)

← داوری به حق

ترس از خدا، وادارکننده عالمان به **داوری** براساس کتابهای آسمانی:
إِنَّا أَنْزَلْنَا النُّورَ فِيهَا هُدًى وَ نُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَ الرَّبَّابِيُّونَ وَ الْأَخْبَارُ بِمَا اسْتُخْفِضُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَ كَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَ الْخَشْيَةَ لَا تَشْتَرُوا بِأَيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَ مَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ.

[۹۶] [مانده/سور ۵، آیه ۴۴.](#)

← رستگاری

خشیت الهی، عامل رسیدن به **رستگاری**:
وَ مَنْ ... وَ يَخْشَى اللَّهَ وَ يَنْقُحْ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ.

[۹۷] [نور/سور ۲۴، آیه ۵۲.](#)

← سبقت در نیکبها

خشیت از خدا، زمینه‌ساز سرعت و سبقت در انجام دادن نیکبها:
إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ وَ الَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَ قُلُوبُهُمْ وَجَلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ أُولَئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَ هُمْ لَهَا سَابِقُونَ.

[۹۸] [مؤمن/سور ۲۳، آیه ۵۷.](#)

[۹۹] [مؤمن/سور ۲۳، آیه ۶۰.](#)

[۱۰۰] [مؤمن/سور ۲۳، آیه ۶۱.](#)

← سجود

سجود ملانکه، برخاسته از خشیت آنان از خداوند:
وَ لِلَّهِ يَسْجُدُ ... وَ الْمَلَائِكَةُ وَ هُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قُرْبِهِمْ ...

[\[۱۰۱\] نحل/سور ۱۶، آیه ۴۹.](#)

[\[۱۰۲\] نحل/سور ۱۶، آیه ۵۰.](#)

← شجاعت

ترس از خداوند، شجاعت آفرین و خنثی کننده **هراس از دشمن**:
قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا كَلَّنتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ.

[\[۱۰۳\] مائده/سور ۵، آیه ۲۳.](#)

← عبرت آموزی

خوف و خشیت الهی، موجب **عبرت آموزی**:
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشَى.

[\[۱۰۴\] نازعت/سور ۷۹، آیه ۲۶.](#)

← عمل به کتاب خدا

ترس از عظمت خداوند، زمینه ساز استفاده از کتابهای آسمانی:
... أَخَذَ الْأَلْوَابِحَ وَ فِي سُخْرِيهَا هُدًى وَ رَحْمَةً لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْتَدُّونَ.

[\[۱۰۵\] اعراف/سور ۷، آیه ۱۵۴.](#)

← فرجام نیک

خوف و خشیت از خدا، عامل **نیک فرجامی**:
وَ الَّذِينَ ... وَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ... أُولَئِكَ لَهُمْ عِزِّي الدَّارِ.

[\[۱۰۶\] رعد/سور ۱۳، آیه ۲۱.](#)

[\[۱۰۷\] رعد/سور ۱۳، آیه ۲۲.](#)

← هدایت

بیم از خدا، مایه **هدایت**:
۱. ... أَخَذَ الْأَلْوَابِحَ وَ فِي سُخْرِيهَا هُدًى وَ رَحْمَةً لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْتَدُّونَ.

[\[۱۰۸\] اعراف/سور ۷، آیه ۱۵۴.](#)

۲. إِنَّمَا يَعْتَمِرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مِنْ آمَنَ بِاللَّهِ... وَ لَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَى أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ.

[\[۱۰۹\] توبه/سور ۹، آیه ۱۸.](#)

عوامل خوف از خدا

← اعتقاد بازگشت به خدا

اعتقاد به بازگشت **انسان** به سوی خداوند، مقتضی ترس و پرهیز از قهر او:
... وَ يُحَذِّرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ وَ إِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ.

[\[۱۱۰\] آل عمران/سور ۳، آیه ۲۸.](#)

← اعتقاد به حضور اعمال

اعتقاد به حضور اعمال بد و خوب انسان در **قیامت**، عامل ترس و پرهیز از **قهر خداوند**:
يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَ مَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَ بَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَ يُحْذِرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ
[\[۱۱۱\] آل عمران/سور ۳، آیه ۳۰.](#)

← ایمان

ایمان، عامل خشیت از خداوند:

۱. ... وَ خَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ.

[\[۱۱۲\] آل عمران/سور ۳، آیه ۱۷۵.](#)

۲. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ

[\[۱۱۳\] انفال/سور ۸، آیه ۲.](#)

۳. ... فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ.

[\[۱۱۴\] توبه/سور ۹، آیه ۱۳.](#)

← تقوا

تقوا، از عوامل خداترسی:

... لِلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يَحْسَبُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ

[\[۱۱۵\] انبیاء/سور ۲۱، آیه ۴۸.](#)

[\[۱۱۶\] انبیاء/سور ۲۱، آیه ۴۹.](#)

← توجه به ربوبیت خدا

••• توجه به ربوبیت فراگیر خداوند، عامل ترس از او و پرهیز از **قتل**:
لَنْ يَسْتَبْتَ إِلَيَّ يَدُكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطِ يَدَيَّ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

[\[۱۱۷\] مائده/سور ۵، آیه ۲۸.](#)

••• توجه به ربوبیت خداوند از سوی شیطان، عامل ترس وی از خداوند:
كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

[\[۱۱۸\] حشر/سور ۵۹، آیه ۱۶.](#)

← توجه به علم خدا

••• توجه به علم همه جانبه خداوند بر **اسرار انسان**، مقتضی ترس و پروا داشتن از او:
... وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ

[\[۱۱۹\] بقره/سور ۲، آیه ۲۳۵.](#)

••• **علم و آگاهی**، عامل خوف و خشیت از خدا:

... إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ

[\[۱۲۰\] فاطر/سور ۳۵، آیه ۲۸.](#)

← توجه به قهاریت خدا

توجه به **قهاریت خدا**، سبب ترس از او:

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ...

[\[۱۲۱\] نحل/سور ۱۶، آیه ۵۰.](#)

«من فوقهم» اشاره به قهاریت خدا و سببیت آن در ترس از او دارد.

[\[۱۲۲\] طباطبایی، مححسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ج ۱۲، ص ۲۶۷-۲۶۸.](#)

← توجّه به کیفر خدا

توجّه به کیفر سخت خداوند، سبب ترس از او:

... إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ.

[\[۱۲۳\] انفال/سور ۸، آیه ۴۸.](#)

← سخن نرم

سخن نرم و شایسته به هنگام تبلیغ، از عوامل خداترسی:

قُولُوا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَعَلَّهُ ... يَخْشَى.

[\[۱۲۴\] طه/سور ۲۰، آیه ۴۴.](#)

← هدایت

هدایت، مایه خشیت انسان از خدا:

وَأَهْدِيكَ إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى.

[\[۱۲۵\] نازعت/سور ۷۹، آیه ۱۹.](#)

عناوین مرتبط

[یاداش خوف از خدا \(قرآن\)](#)

پاتویس

۱. [↑ بقره/سور ۲، آیه ۴۰.](#)
۲. [↑ بقره/سور ۲، آیه ۱۵۰.](#)
۳. [↑ آل عمران/سور ۳، آیه ۱۷۵.](#)
۴. [↑ مائده/سور ۵، آیه ۳.](#)
۵. [↑ مائده/سور ۵، آیه ۴۴.](#)
۶. [↑ اعراف/سور ۷، آیه ۱۵۴.](#)
۷. [↑ توبه/سور ۹، آیه ۱۳.](#)
۸. [↑ توبه/سور ۹، آیه ۱۸.](#)
۹. [↑ نحل/سور ۱۶، آیه ۵۱.](#)
۱۰. [↑ احزاب/سور ۳۳، آیه ۳۷.](#)
۱۱. [↑ احزاب/سور ۳۳، آیه ۳۹.](#)
۱۲. [↑ رعد/سور ۱۳، آیه ۱۹.](#)
۱۳. [↑ رعد/سور ۱۳، آیه ۲۱.](#)
۱۴. [↑ انبیاء/سور ۲۱، آیه ۴۸.](#)
۱۵. [↑ انبیاء/سور ۲۱، آیه ۴۹.](#)
۱۶. [↑ بقره/سور ۲، آیه ۱۵۰.](#)
۱۷. [↑ آل عمران/سور ۳، آیه ۱۷۵.](#)
۱۸. [↑ مائده/سور ۵، آیه ۲.](#)
۱۹. [↑ مائده/سور ۵، آیه ۳.](#)
۲۰. [↑ انفال/سور ۸، آیه ۲.](#)
۲۱. [↑ توبه/سور ۹، آیه ۱۸.](#)
۲۲. [↑ زمر/سور ۳۹، آیه ۱۶.](#)
۲۳. [↑ بقره/سور ۲، آیه ۴۰.](#)
۲۴. [↑ مائده/سور ۵، آیه ۲۳.](#)
۲۵. [↑ توبه/سور ۹، آیه ۱۳.](#)
۲۶. [↑ اعراف/سور ۷، آیه ۲۰.](#)
۲۷. [↑ بقره/سور ۲، آیه ۲۳۵.](#)

٢٥. [↑ مائدة/سور ٥٥، آية ٩٤.](#)
٣٠. [↑ مائدة/سور ٥٥، آية ٩٤.](#)
٣١. [↑ يقره/سور ٢٥، آية ٢٣٥.](#)
٣٢. [↑ نساء/سور ٤٥، آية ٧٧.](#)
٣٣. [↑ نساء/سور ٤٥، آية ٧٧.](#)
٣٤. [↑ انعام/سور ٦٥، آية ٨١.](#)
٣٥. [↑ نوح/سور ٧١، آية ١٣.](#)
٣٦. [↑ قمي، على بن ابراهيم، تفسير القرآن العظيم، ج ٢، ص ٣٨٧.](#)
٣٧. [↑ انبياء/سور ٢١، آية ٤٩.](#)
٣٨. [↑ طبرسي، فضل بن حسن، مجمع البيان في تفسير القرآن، ج ٧، ص ٨١.](#)
٣٩. [↑ فاطر/سور ٣٥، آية ١٨٨.](#)
٤٠. [↑ يس/سور ٣٦، آية ١١.](#)
٤١. [↑ ق/سور ٥٠، آية ٣٣.](#)
٤٢. [↑ ملك/سور ٦٧، آية ١٣.](#)
٤٣. [↑ ابراهيم/سور ١٤، آية ١٣.](#)
٤٤. [↑ ابراهيم/سور ١٤، آية ١٤.](#)
٤٥. [↑ مائدة/سور ٥٥، آية ٩٢.](#)
٤٦. [↑ ابراهيم/سور ١٤، آية ١٤.](#)
٤٧. [↑ آل عمران/سور ٣٥، آية ٣٠.](#)
٤٨. [↑ الرحمن/سور ٥٥، آية ٤٦.](#)
٤٩. [↑ كليني، محمد بن يعقوب، الكافي، ج ٢، ص ٧٠، ح ١٠.](#)
٥٠. [↑ مائدة/سور ٥٥، آية ٤٤.](#)
٥١. [↑ مائدة/سور ٥٥، آية ٢٨٨.](#)
٥٢. [↑ حشر/سور ٥٩، آية ١٦.](#)
٥٣. [↑ يقره/سور ٢٥، آية ٢٣٥.](#)
٥٤. [↑ مائدة/سور ٥٥، آية ٩٠.](#)
٥٥. [↑ مائدة/سور ٥٥، آية ٩٢.](#)
٥٦. [↑ مائدة/سور ٥٥، آية ٩٤.](#)
٥٧. [↑ انفال/سور ٨٥، آية ٤٨٨.](#)
٥٨. [↑ طبرسي، فضل بن حسن، مجمع البيان في تفسير القرآن، ج ٤، ص ٨٤٣.](#)
٥٩. [↑ آل عمران/سور ٣٥، آية ٢٨٨.](#)
٦٠. [↑ نازعت/سور ٧٩، آية ٤٠.](#)
٦١. [↑ طبرسي، فضل بن حسن، مجمع البيان في تفسير القرآن، ج ١٠، ص ٦٦٠.](#)
٦٢. [↑ انسان/سور ٧٦، آيات ٨-١٠.](#)
٦٣. [↑ نحل/سور ١٦، آية ٥٠.](#)
٦٤. [↑ فاطر/سور ٣٥، آية ١٨٨.](#)
٦٥. [↑ يس/سور ٣٦، آية ١١.](#)
٦٦. [↑ نازعت/سور ٧٩، آية ٤٥.](#)
٦٧. [↑ اعراف/سور ٧٥، آية ١٥٤.](#)
٦٨. [↑ انبياء/سور ٢١، آية ٤٨٨.](#)
٦٩. [↑ انبياء/سور ٢١، آية ٤٩٩.](#)
٧٠. [↑ يقره/سور ٢٥، آية ٢٣٥.](#)
٧١. [↑ اعراف/سور ٧٥، آية ١٥٤.](#)
٧٢. [↑ رعد/سور ١٣، آية ١٩.](#)
٧٣. [↑ رعد/سور ١٣، آية ٢١.](#)
٧٤. [↑ انبياء/سور ٢١، آية ٤٨٨.](#)
٧٥. [↑ انبياء/سور ٢١، آية ٤٩٩.](#)
٧٦. [↑ اطي/سور ٨٧، آية ٩.](#)
٧٧. [↑ اطي/سور ٨٧، آية ١٠.](#)
٧٨. [↑ عيس/سور ٨٠، آية ٤.](#)
٧٩. [↑ عيس/سور ٨٠، آية ٩.](#)
٨٠. [↑ ق/سور ٥٠، آية ٤٥.](#)
٨١. [↑ طه/سور ٢٠، آية ٢.](#)
٨٢. [↑ طه/سور ٢٠، آية ٣.](#)
٨٣. [↑ ابراهيم/سور ١٤، آية ١٣.](#)
٨٤. [↑ ابراهيم/سور ١٤، آية ١٤.](#)
٨٥. [↑ مائدة/سور ٥٥، آية ٢٠.](#)

۸۶. [↑ مائده/سور ۵، آیه ۲۱.](#)
۸۷. [↑ مائده/سور ۵، آیه ۲۳.](#)
۸۸. [↑ زمر/سور ۳۹، آیه ۲۳.](#)
۸۹. [↑ حشر/سور ۵۹، آیه ۲۱.](#)
۹۰. [↑ رعد/سور ۱۳، آیه ۱۳.](#)
۹۱. [↑ بینه/سور ۹۸، آیه ۸.](#)
۹۲. [↑ بقره/سور ۲، آیه ۷۴.](#)
۹۳. [↑ حشر/سور ۵۹، آیه ۲۱.](#)
۹۴. [↑ ابراهیم/سور ۱۴، آیه ۱۳.](#)
۹۵. [↑ ابراهیم/سور ۱۴، آیه ۱۴.](#)
۹۶. [↑ مائده/سور ۵، آیه ۴۴.](#)
۹۷. [↑ نور/سور ۲۴، آیه ۵۲.](#)
۹۸. [↑ مؤمنون/سور ۲۳، آیه ۵۷.](#)
۹۹. [↑ مؤمنون/سور ۲۳، آیه ۶۰.](#)
۱۰۰. [↑ مؤمنون/سور ۲۳، آیه ۶۱.](#)
۱۰۱. [↑ نحل/سور ۱۶، آیه ۴۹.](#)
۱۰۲. [↑ نحل/سور ۱۶، آیه ۵۰.](#)
۱۰۳. [↑ مائده/سور ۵، آیه ۲۳.](#)
۱۰۴. [↑ ناز عت/سور ۷۹، آیه ۲۶.](#)
۱۰۵. [↑ اعراف/سور ۷، آیه ۱۵۴.](#)
۱۰۶. [↑ رعد/سور ۱۳، آیه ۲۱.](#)
۱۰۷. [↑ رعد/سور ۱۳، آیه ۲۲.](#)
۱۰۸. [↑ اعراف/سور ۷، آیه ۱۵۴.](#)
۱۰۹. [↑ توبه/سور ۹، آیه ۱۸.](#)
۱۱۰. [↑ آل عمران/سور ۳، آیه ۲۸.](#)
۱۱۱. [↑ آل عمران/سور ۳، آیه ۳۰.](#)
۱۱۲. [↑ آل عمران/سور ۳، آیه ۱۷۵.](#)
۱۱۳. [↑ انفال/سور ۸، آیه ۲.](#)
۱۱۴. [↑ توبه/سور ۹، آیه ۱۳.](#)
۱۱۵. [↑ انبیاء/سور ۲۱، آیه ۴۸.](#)
۱۱۶. [↑ انبیاء/سور ۲۱، آیه ۴۹.](#)
۱۱۷. [↑ مائده/سور ۵، آیه ۲۸.](#)
۱۱۸. [↑ حشر/سور ۵۹، آیه ۱۶.](#)
۱۱۹. [↑ بقره/سور ۲، آیه ۲۳۵.](#)
۱۲۰. [↑ فاطر/سور ۳۵، آیه ۲۸.](#)
۱۲۱. [↑ نحل/سور ۱۶، آیه ۵۰.](#)
۱۲۲. [↑ طباطبائی، محمدحسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ج ۱۲، ص ۲۶۷-۲۶۸.](#)
۱۲۳. [↑ انفال/سور ۸، آیه ۴۸.](#)
۱۲۴. [↑ طه/سور ۲۰، آیه ۴۴.](#)
۱۲۵. [↑ ناز عت/سور ۷۹، آیه ۱۹.](#)

منبع

مرکز فرهنگ و معارف قرآن، فرهنگ قرآن، ج ۱۳، ص ۱۸۲، برگرفته از مقاله «خوف از خدا».

رده‌های این صفحه: [ترس](#) | [خدا شناسی](#) | [موضوعات قرآنی](#)